

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Éves szám ára 4 fillér.

BEJELÉNI KÉNTÉNYEZ:
szombaton és egyes recské-
vül alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Város közeleltár (városbír-
ságot) 7. sz. ide küldendő
a kéziratok

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvtár-
váltól. Iradják, ide küldendő
az előfizetési díjak és hird-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVTÁR-ÉRTÉKESÍTŐ.

Függő kölcsön felvétele.

Tudvalevő dolog, hogy a tizenhét milliós kölcsönből még egy millió áll a város rendelkezésére. Kétségtelen azonban, hogy a városnak pénzre van szüksége, hogy a tervbe vett létesítéseket bevehesse és megvalósítsa. Éppen azért tárgyalás indult meg egy nagyobb kölcsön felvételére, addig is azonban, míg ez megtörténik szükséges valamelyes pénzforrásról gondoskodni.

Igaz ugyan, hogy a tizenhét milliós kölcsönből a város rendelkezésére van még egy millió ennek kivétele azonban nagy veszteséggel járna, éppen azért Kovács József polgármester szépen megokolt javaslatot terjesztett a tanács elé, melyben azt ajánlja, hogy a város ne vegye fel a nagykölcsönből felmaradt egy millió koronát most, hanem szerezzen függő kölcsönt és ezen összeg megelég lesz a létesítésekre addig, míg a város mostani kölcsönét konvertálva egy nagy kölcsönt vesz fel. A polgármester fel is hívta a debreczeni pénzügyezteteket az ajánlat tervére, melyek közül két intézet a Kereskedelmi és Iparbank, továbbá a Közgazdasági Bank adott be ajánlatot.

A jog- és pénzügyi bizottság pénteken tartott ülésében tárgyalás alá vette az ajánlatokat. Ezek szerint az előbbi pénzügyeztet kijelenti, hogy a függő kölcsönt hajlandó megadni az osztrák-magyar bank mindenkorai váltóleszámítolási kamatánál egy és egynegyed százalék mellett, de úgy, hogy az öt százaléknál alacsonyabb nem lehet és e számlát felévenként zárják le jutalékmentesen. A Közgazdasági Bank is felajánlja a két millió koronát feléves folyó kölcsön címen szintén egy és egynegyed százalékot az osztrák-magyar bank mindenkorai váltóleszámítolási kamatánál egy és egynegyed százalékot magasabb kamattal mellett jutalékmentesen, negyedévi számla lezárással és azzal a kijelentéssel, hogy a város bármikor, a bank azonban két éven belül a kölcsönt nem mondhatja fel. A Közgazdasági bank kimutatja, hogy a város nagy megtakarítást ér el az ajánlat elfogadásával.

A bizottság az előterjesztések meghallgatása után azon javaslatot teszi a közgyűlésnek, hogy az Osztrák-Magyar banknak levő egy milliót a város ne vegye fel, hanem függő kölcsön címen vegyen fel a debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banktól két millió koronát, szólítsa fel azonban a nevezett pénzügyezteteket, hogy mondaná ki, miszerint a kölcsön két év alatt általa fel nem mondható.

Igen valószínűnek tartjuk, hogy a közgyűlés a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát egész terjedelmében magáévá teszi és a szükséges két millió korona kölcsön felvételét megszavazza.

Körrendeletek.

94.318/1911. B. M. számú körrendelet.
VI.-a.

A magyar országos Tüzoltó-Szövetség részére 1911. évi szeptember hó 24., 25. és 26. napjain a (Tüzoltó-Otthon) céljaira engedélyezett gyűjtés támogatása.

(Valamennyi törvényhatóságnak.)

A Magyar Országos Tüzoltó-Szövetség 1911. évi szeptember hó folyamán tölti be fennállásának 40-ik évét. Ezen országos jelentőségű alkalomból a Magyar Országos Tüzoltó-Szövetségnek megengedem, hogy az országos összes tüzoltóságai részére Budapesten létesíteni tervezett (Tüzoltó-Otthon) megvalósításának előmozdítása végett — minthogy a rendelkezésre álló tőke-összeg nem elegendő — folyó évi szeptember hó 24., 25. és 26. napjain gyűjtőivekkel, urnákkal, táskákkal és perselyekkel gyűjtést rendezhessen és e célból az ország egész társadalmához fordulhasson.

Ezen adománygyűjtés előmozdítása körül a Magyar Országos Tüzoltó-Szövetség, nem kétem, bizon támaszkodhatik ugy a vármegyei és a városi hatóságok, mint a községi előjáróságok hathatós közreműködésére.

Méltányolva azokat az eredményekben bővelkedő szolgáltatásokat, amelyeket a magyar tüzoltóság, farsadagot nem ismerve, hazafias lelkesedéssel 40 éven át a közjó érdekében kifejtett, a székes fővárosban létesíteni szándékolott (Tüzoltó-Otthon) eszméjét, az intézmény országos érdekű céljára rámutatva, a törvényhatóságok jóakaratu figyelmébe a legmelegebben ajánlom.

A Tüzoltó-Otthon akként van tervbe véve, hogy abban az egyes országos tüzoltó intézmények, mint különösen a Magyar Országos Tüzoltó-Szövetség és annak segélypénztára, az országos szaktanfolyamok, a tüzoltói muzeum és szakkönyvtár elhelyezésre találjanak, ugyszintén a Budapesten megforduló, avagy szakkifejlesztést kérő tüzoltók szakszerű utmutatásban, a gyógykezelést igénylő tüzoltók lehető gyámolításban részesüljenek.

Ennélfogva felhívom a Címet, hogy hatósága területén a Magyar Országos Tüzoltó-Szövetség, elsősorban is a tüzoltóságok közreműködésével fogantatandó gyűjtés alkalmával, a legmesszebbmenő támogatásban részesítse és e közérdekű gyűjtés ügyét az összes hatóságok figyelmébe hathatósan ajánlja.

Megvallomok győződve arról, hogy egy az összes hatóságok és tisztviselők, mint — kivétel nélkül — a társadalomnak összes rétegei készséggel hozzájárulnak ezen egyik legkíválóbb emberbaráti intézményünknek nemess törekvésében való megfelelő támogatásához.

Budapest, 1911. évi június hó 30-án.

Gróf Kluen-Héderváry Károly s. k.

Körözések.

9,154—1911. al.

Köröztetik Bányás Jóna tornyai kishírtokos, munkaadótól folyó hó 12-én ismeretlen helyre távozott 1895-ben Batonya községben született, Nagyvarjasi illetőségű gör. keleti vallású Ivanovics György, kinek személyleírása a következő: termete: növésben, arca: gömbölyű, szemé: sárgás, szemöldöke: g. barna, orra, szája: rendes, fogai: épek, haja: g. barna.

Feltalálása esetén Csanád vármegye alispáni hivatala értesítendő.

Makó, 1911 augusztus hó 7.

Helyettes főjegyző.

12,117—1911. ikt. szám.

Béldi Mihály, néhai Székely Mária férje, a kiskoru Béldi Eszter, Lajos és Erzsébet apja körzendő, feltalálás esetén illetőségére vonatkozólag a legtüzetesebben kihallgatózó s a felveendő jegyzőkönyv jelen száma alá hivatkozással Békés vármegye alispánjának küldendő.

Gyulán, 1911 augusztus hó 7-én.

Várm. főjegyző.

Mintázási Tanmenet.

A népiskolai kézimunka oktatás — agyagmintázás — sikerét biztosító nagyszabású munkát „*Mintázási Tanmenet*”-et állított össze és adott ki Hargita Nándor székelyudvarhelyi áll. kö- és agyagipari szakiskolai igazgató, szobrász. Szerzőnek ezen, az agyagmintázás minden részletét felölelő értékes munkája két részből áll; a mintázás tanítására vonatkozó összes tudni valókat magában foglaló *Vezérjónalból* és a gyakorlati kivételhez mintákat adó 84 drb. gyepsz minta és 14 drb. fali rajzlapból.

Nemcsak a szakember, de a népiskolai tárgy körrel teljesen ismerős és otthonos gyakorlati tanító munkája is ez a Tanmenet, mert szerzője a székelyudvarhelyi szakiskolai tanulókat, továbbá az elemi válokat magában foglaló osztályú középiskolai tanuló ifjúságot már esztendőök óta tanítja a mintázásra.

Az elismeréssel adózó kedvező bírálat alapján a Mintázási Tanmenettel a vallás és közoktatásügyi miniszterium 3275—1911. számú rendeletével engedélyezte és a taneszközök jegyzékébe felvette.

Az egész munka ára 75 korona, melyet iskolák részére, a helyi kivánságok szerinti részlet fizetés mellett is szállít a „szerző.”

Megjegyeztetik azonban, hogy ezen árban a szállítási, csomagolási és ládaköltségek nincsenek bele számítva.

Megrendelési cím: Hargita Nándor áll. szakiskolai igazgató Székelyudvarhely. Melegen ajánljuk ezen kiváló szakmunkát az érdekeltek figyelmébe.

Hírek.

— **A király születésnapja.** Ő Felsőségnek születésnapján, f. hónap 18-ikán a debreczeni templomokban istentiszteletet tartottak, melyen a városi tanács, tisztikar, a hatóságok és bivatalkos fejei, valamint nagy számú közönség volt jelen. A város ez alkalomból fel volt lobogózva.

— **Személyi hír.** *Magoss György dr.* tiszti főügyész szabadságáról haza érkezett és hivatala vezetését átvette.

— **Munkaszaporulat.** Debreczen sz. kir. város tanácsi iktatójában 1911. augusztus 26-ig 14,319 beadvány érkezett. Ezzel szemben 1910 aug. 20-ig 13,161, 1909 aug. 20-ig 11,777, 1908 aug. 20-ig 11,535, 1907 aug. 20-ig 12,541 beadványt iktattak be. Ezen számok világosan jelzik, hogy a városbázán a munka öt év alatt nagyon szaporodott.

— **A német gazdák köszönete.** A német gazdák május 31-én megtekintették a Hortobágyot. Most megleghangú levelet küldtek, melyben megköszönik Debreczen sz. kir. város vendégszeretétét és hálásan emlékeznek meg azon tapasztalatokról, melyeket a Hortobágyon szereztek.

— **Új állások betöltése.** A jog- és pénzügyi bizottság f. hónap 18-ikán tartott ülésében elhatározta, hogy ajánlani fogja a közgyűlésnek az új állások betöltését. A szervezeti szabályzatnak ugyanis azon része, mely új állásokat szervez, jóvá van hagyva. Betöltendőik választás útján az adófőtiszt, árvaszéki iktató, kiadó és irattáros, katonai és illetőségi ügyosztály iktatói- és nyilvántartás, a rendőrségnél pénzbérezedői állások, továbbá főispáni kinevezéssel a levéltáros (nem segéd levéltárosi, mert ilyen állás nincs), a két közigazgatási gyakornoki és egy kézbesítést vezető állás, továbbá a polgármester kinevezésével szintén több állás vár betöltésre.

— **Közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1911. augusztus 21-én, délután 3 órakor a városháza nagytanácstermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Szabó Kálmán tanácsnok balesete.** Szabó Kálmán tanácsnok a bétén oly szerencsétlenül botlott meg egy lépcsőfokon, hogy lábát két helyen eltörte. A leg gondosabb orvosi kezeléssel lakásán ápolják. Ugy kártársai, mint városunk uri közönsége a legnagyobb részvételt vették a baleset hírére; remélik azonban, hogy szeretetreméltó tisztársunk a gondos ápolás mellett hamarosan elhagyhatja ágyát.

— **A nyugdíj bizottságból.** A nyugdíj ellenőrző bizottság a Bészler Károly árvaszéki elnök elhalálása folytán megüresedett tagsági helyre Roncsik Lajos főszámvevőt választotta meg.

— **Az iskolai gondnokság.** A Pesti Hírlap vasárnapi számában a következőket olvastuk: A szentesi állami elemi iskolák gondnoksága testületileg lemondott. A lemondás oka az, hogy a gondnokság tagjai nem kapnak fuvarát a nagy számban levő tanyai iskolák látogatása alkalmával. A város nem érezte magát kötelezettnek fuvart adni a gondnokság tagjainak, mert az iskolák államiak s annak terheikhez az átvétel alkalmával megállapított összegben felül a város hozzájárulni nem tartozik. A kormány sem adott fuvarát a bizottság tagjainak, részint azért, mert az iskolák költségvetésében arra nincs fedezet, részint azért, mert az állami iskolai gondnoksági tagnak lenni olyan különös megfizetéses és boldogság, hogy a megfizeltet egyén sajátjából is fedezheti a tanyai iskolák látogatása alkalmával a fuvarköltséget.

Épen így van a debreczeni tanyai állami elemi népiskola gondnoksága dolga is, amennyiben a kultuszminiszteriumi számvérvőség itt is törölte a fuvar- ésapidójakat. Talán leghelyesebb volna, ha az összes gondnokságok együttesen kérnék a miniszteriumot egy bizonyos összegnek a költségvetésbe beállítására, mert ellenkező esetben a gondnoksági tagok alig feltehetnek meg az „Utastítás”-ban előírt köteletségüknek az iskolák látogatását illetőleg.

12.888—1911.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy az alább nevezett házak, üzlethelyiségek és földek bérbéradására a f. évi aug. hó 23-ikán, azaz szerdán d. e. 9 órakor, a városháza nagytanácstermében nyilvános árverés fog tartatni.

A bérbéradandók a következők:

1. Deák Ferencz-utca 19-ik számú házban levő összes helyiségek, u. m.: 6 szoba, 2 előszoba, konyha és mellék helyiségekből álló lakás az 1911. évi nov. hó 1-től az 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 1500 korona.

2. Bethlen-utca 37. számú házban levő 6 szoba, konyha, műhely, pince és fűskamarából álló lakás az 1911. évi nov. hó 1-től 1914. évi nov. hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 900 korona.

3. Kut-utca 140. számú házban levő utcai üzlethelyiség, sütőház (kemencékkel), utcai lakószoba, konyha és mellék helyiségekből álló lakás az 1911. évi szept. hó 1-től 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 900 korona.

4. Weselényi-tér 16. számú házban levő alábbi helyiségek az 1911. évi szept. hó 1-től az 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre:

a) 2 szoba, konyha, kamara és mellék helyiségekből álló lakás; kikiáltási ár: 400 korona.

b) 2 szoba, konyha, kamara és mellék helyiségekből álló lakás; kikiáltási ár: 400 korona.

c) műhely és gyári helyiségek; kikiáltási ár: 1000 korona.

5. Simonffy-utca 2. számú bérházban levő 17-ik számú üzlethelyiség és a 17., 18. és 19. számú boltok alatt elhuzódó pincehelyiség a f. é. szept. hó 15-től az 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 1221 korona.

6. Zádor Lajosné és társától vett kőnyi majorsági föld, mely a telekkönyv szerint 12 hold 168 négyszögöl területű, az 1911. évi okt. hó 1-től 1914. évi okt. hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár: 400 korona.

7. Perge-féle József kir. her.-utcai ház utáni 2 hold 700 négyszögöl területű onodói föld eladása felett; kikiáltási ár: 2400 korona.

Az árverelőik tartoznak az árverés napján az árverelő bizottságnál a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzben letenni.

Az árverési feltételek a számvétségéről a hivatalos órák alatt az érdeklődők által megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1911. évi augusztus hó 10.

Városi Tanács.

18.938—1911.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város köztisztviselési és fuvarozási vállalatánál, mely tényleges működését 1912. évi január hó 1-ső napján kezdi meg, egy intézői állás fog a városi Tanács által választás útján betöltetni.

Az intéző javadalmazása 4000 korona évi fizetés, 600 korona lakbér és a vállalat évi tiszta nyereség jövedelmének 3%-a. Ezen állás nyugdíj jogosultsággal van egybekötve, azonban megválasztott minősége ideiglenes, csupán egy évi próbaidő sikeres eltöltése után fog állásában véglegesítettetni.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket eddigi alkalmaztatásukról, büntetlen előéletükről, esetleg e téren gyakorlottságukról tanuskodó okmányokkal kellőleg felszerelve, Debreczen sz. kir. város polgármesteréhez címezve, a folyó 1911. évi augusztus hó 30-ik napjának déli 12 órájáig okvetlen adják be.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1911. évi augusztus hó 14-én tartott üléséből.

Városi Tanács.

Alapítottott 1861.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS » KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA. (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaiival felszerelve, készit mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbből a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állittatnak ki. — Yideki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺ ☺ ☺

Tartós betűrebből készült tömöntvényekkel helybeli és yideki nyomdákknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.

1911. szám.

Versenytervezési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város az általános vízvezeték építési munkálataira, illetve az összes vascsövek és szerelvények szállítására nyilvános írásbeli versenytervezést hirdet.

A munkálatok a következő csoportra oszlanak:

- I. Földalatti betonépítési munkák.
- II. Magas építési munkák.
- III. A szivattyú-telep gépészeti berendezése.
- IV. Az öntöttvas csövek szállítása.
- V. Vízvezeteki szerelvények szállítása.

VI. Szerelési munkák.
VII. A víztorony vaslemez medencéjének szállítása és szerelése.

VIII. Telefon és villamosjelző berendezés.

IX. Vízmerők szállítása.

X. Házcsatlakozások és magán vezetékek létesítése.

XI. Vasbeton víztorony.

Az ajánlati költségvetések alapján a m. kir. O. V. I. közegészségügyi mérnöki osztálya által készített tervek szolgálnak. A II-ik csoportban felvett víztorony építésére azonban a XI. csoportban önálló alternatív ajánlat is tehető, amely teljesen vasbetetes betonból is költséghatós; azonban ez esetben az általános tervek: hosszmeteszet, alaprajz a szükséges keresztmeteszetek, nézet, legalább 1:200 mértékben, valamint a statikai számítások csatolandók, a költségvetés pedig részletesen kidolgozandó. Vasbeton ajánlat esetén ajánlattevő tartozik írásban garantálni, hogy a medence elkészítése után 3 hónappal teljesen víz-záró lesz.

Az ívenként egy koronás helyeggel ellátott ajánlatok szabályszerűen lepecsételve 1911. év augusztus hó 24. déli 12 óráig a városi polgármesteri hivatalba adhatók be, vagy posta útján küldhetők. Az ajánlatok borítéka a következő felírással látandók el: „Ajánlat Debreczen sz. kir. város vízvezeteki munkálatainak csoportjára“

Az ajánlatok 1911 év augusztus hó 24-én délután 3 órákor a város tanácstermében fognak felbontatni, amely alkalommal ajánlattevők, vagy meghatalmazott képviselőjük jelen lehetnek. Eikésve, távirati úton érkezett, valamint oly ajánlatok, amelyek a hirdetés bármely pontjának nem felelnek meg, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok kizárólag a városi mérnöki hivatalban kapható úrlapokon tehetők. Ajánlat adható be az összes csoportokra is, egy vagy több munkacsoportra is, oly kikötés azonban, mely szerint valamelyik ajánlat csakis két vagy több munkacsoport egyidejű elnyerése esetére érvényes, figyelembe nem vétetik.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a m. kir. belügyminiszter által 83,000/1907. sz. alatt kiadott közszállítási szabályrendelet 25. §-ában körülírt végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azok az ajánlattevők, akik eddig a várossal üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, azok értékére való tekintet nélkül, szabadon választhat s hogy esetleg újabb árlejtést hirdethessen.

Az ajánlattevők 250,000 korona végösszegig 5 százalék, azonfeül 2 százalék bánatpénzt tartoznak készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban a város pénztáránál 1911. évi augusztus hó 23-án déli 12 óráig letenni s az erről szóló elismervényt ajánlatukhoz csatolni.

A munkálatokra csakis magyar honos s egyuttal Magyarországon bejegyzett és előirt munkálatok elvégzésében több évi gyakorlattal rendelkező szakképek pályázhatnak és akik szakképzettségüket igazolni képesek; a közszállítási szabályrendelet 16. §-a 11. pontjának figyelembe vételével. Nem szakképek ajánlata figyelembe nem vétetik. — A IV. csoportra külföldi gyártmánnyal is lehet pályázni.

A kiírási, ajánlati mintáért, következő díjak fizetendők:

1. Általános feltételek, szerződési minta, pályázati feltételek stb.-ért 3 korona.
2. Minden munka csoport részletes feltételei s költségvetési úrlapjáért külön-külön 2 korona.
3. Az egész kiírási műveletért együtt 20 korona. Beszerezhetők a városi mérnöki hivatalnál (Simonffy-utca 2. sz.).

Debreczen, 1911. évi július hó 20-án.

A városi tanács.